

CAPUT V.

De Mundi Motu secundum Tychonicos.

Tychonici
statuunt
Mundum
Corpus,
aurâ reple-
tum.

QUAMVIS Tychonici, Spatium illud intermedium inter corpora Mundana, subtilem saltem aliquam materiam, Auram scilicet seu quintam essentiam statuunt; tamen ipsi fatentur materiam aliquam esse, Mundumque per illam unum materiatum corpus efficere, & nihilominus totum Planetarium Systema unâ cum centro suo, Sole, cursum circa aliud quoddam in hoc ipso Systemate Punctum (Terram nim.) absolvere.

Item quod
totum Sy-
stema Pla-
netarum
quotidie
circa Ter-
ram currat.

Verùm quæritur: Quomodo corpus se possit vertere, cum nec simul se vertant omnes in eo partes contentæ, sed una pars relinquatur immobilis?

Sic quoque de Mundo hoc tanquam dicto corpore unito & uno, quæritur: Quomodo tam vastum Planetarium Systema (cujus diameter plures quam 76000 Terræ diametros

continet, cujusque respectu ipsa Terra saltem ut punctum æstimanda) possit 24 horis circulum tam ingentem, qui est inter Solem & Terram, unâ cum centro suo, Sole, percurrere, ac insuper se simul cum omnibus partibus suis, videlicet Planetis, tam diversimodè circa illud volvere, & nihilominus cursum circa aliud quoddam centrum & quidem in Systemate ipso contentum, Terram scil. observare? Certè est contra omnem rationem.

Cursus Ty-
chonici Sy-
stematis,
rationi ad-
versatur.

Si Tychonicum hoc Systema, extra punctum aliquod esset, quod non in se contineret, posset quidem talis circumlatio mente fingi (à natura tamen non esse, quia in spatio æthereo sine alterius alicujus rei adminiculo nulla Latio fieri potest) sed quoniam punctum ipsum, Terram nempe, continet, impossibile est volvi hoc Systema, quin unâ secum Terram rapiat.

CAPUT VI.

De Mundi Motu secundum Authoris & partim quorundam Aliorum sententiam.

IN Spatio Infinito, Immenso, ubi nullus locus, nisi respectu similis ejusmodi rei (id est, nisi sint alii Soles) nominandus vel indicandus, Sol noster positus, celerrimè ac perpetuò circa suum axem & centrum, orientem versus, sese rotans, virtutes suas in circumstantes spatium longè latèque effundit, iisque Planetas in hâc activitatis Sphærâ contentos, attingit (unde calor in iis existit, de quo lib. 4. cap. 11.) atque circumfert; ita ut per virtutes has, ab hoc motionis fonte omnia hæc astra agantur, nullâque difficultate sed summâ facilitate (quia eorum corpora sunt libera, per se subsistentia in spatio illo, quod aliàs nullâ materiâ est occupatum, ad omnia verò creata recipiendum undique promptissimum.) circumferantur; Oculariter enim præsertim tempore sereno quando Sol proximè in ortu vel occasu est,

Sol, ineffabili celeritate circa axem sese rotans, simul Planetas in Sphæra activitatis, circumfert.

videmus, Solem sese in se ipsum celerrimè volvere, quod & magis Telescopiis apprehendimus, sicut id quoque attestatur Pat. Antonius Maria de Reita in Oculo Enoch & Eliæ lib. 4. c. 1. in fin. dum inquit: Sol optimo Telescopio 15 pedum vitris coloratis inspectus (caveas autem id sine duplo colorato convexo saltem facias, nisi te obcæcationis periculo sponte velis subjicere) instar continuò ebullientis & ferventissimi æris flammæque lucidissimæ, continuò sese in gyrum reciprocantis, apparet, &c. Ideoque concludendum hoc non frustra fieri, sed Solem tanquam motivi mundi centrum, cum sua virtute five sic dictis radiis, maximam vim agendi & impellendi habere in Planetas circumstantes, & quidem viciniore celerrimè circumferre quam remotiores; quod etiam ipsa experientia demonstrat, dum

Solis celerissima rotatio etiam oculis videri potest.

Sol circumfert Planetas naturaliter ordine.

Astro-